04/06/2019

“Το οικολογικό πρόβλημα είναι κατά βάση πνευματικό”

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Η παγκόσμια ημέρα περιβάλλοντος που τιμάται στις 5 Ιουνίου, δεν είναι εορτή αλλά για ημέρα περισυλλογής και απολογισμού των προσπαθειών για την προστασία της κτίσεως, μία ημέρα ορόσημο προς ανανέωση του αγώνα για την σωτηρία του οίκου που μας δώρησε ο Δημιουργός, του πλανήτη Γη, αναφέρει στο μήνυμα του ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος, προσθέτοντας ότι το οικολογικό πρόβλημα είναι κατά βάσιν πνευματικό με τεράστιες ηθικές διαστάσεις.

Το μήνυμα του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος για το Περιβάλλον

Συμπληρώθηκαν εφέτος σαράντα επτά χρόνια από την 5η Ιουνίου 1972, οπόταν άρχισαν οι εργασίες της πρώτης Παγκόσμιας Συνόδου για το Περιβάλλον στην Στοκχόλμη, στο πλαίσιο διασκέψεως των Ηνωμένων Εθνών. Ήταν η πρώτη φορά που συζητήθηκαν οι πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις του

οικολογικού προβλήματος με στόχο την λήψη διορθωτικών μέτρων. Έκτοτε, η 5η Ιουνίου καθιερώθηκε ως παγκόσμια ημέρα ευαισθητοποιήσεως και ενημερώσεως περί τα περιβαλλοντικά ζητήματα.

Κάθε χρόνο τέτοια ημέρα, λέγεται ότι "εορτάζει το περιβάλλον"! Αυτή η έκφραση όμως, φανερώνει ότι υπάρχει ακόμη εν πολλοίς, μετά από τόσα χρόνια, ουσιαστική άγνοια η αδιαφορία για το πρόβλημα του περιβάλλοντος. Διότι δεν πρόκειται για μία εορτή, αλλά για ημέρα περισυλλογής και απολογισμού των προσπαθειών για την προστασία της κτίσεως, μία ημέρα ορόσημο προς ανανέωση του αγώνα για την σωτηρία του οίκου που μας δώρησε ο Δημιουργός, του πλανήτη Γη.

Έχω διατυπώσει και στο παρελθόν επανειλημμένως την άποψη, ότι αρκετές φορές οι σχετικές συζητήσεις και εκδηλώσεις θυμίζουν διαλόγους βωβών και κωφών. Ενώ όλοι θεωρητικά αντιλαμβάνονται την κρισιμότητα του προβλήματος και πολλοί αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες ή προσπαθούν με προθυμία να συμβάλουν στην λύση του, παρόλ' αυτά το πρόβλημα υφίσταται και δεν διορθώνεται.

Όμως, ο άνθρωπος οφείλει πρώτα από όλα να οδηγηθεί στην αληθινή γνώση του εαυτού του, προκειμένου να ερμηνεύσει ορθά τον λόγο και την ευλογία του Θεού προς τους Πρωτοπλάστους σχετικά με τα δημιουργήματα και το περιβάλλον: «Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε και πληρώσατε την γην και κατακυριεύσατε αυτής και άρχετε των ιχθύων της θαλάσσης και των πετεινών του ουρανού και πάντων των κτηνών και πάσης της γης και πάντων των ερπετών των ερπόντων επί της γης» (Γεν. 1, 27 – 1, 28).

Ο κόσμος, δεν είναι αποτέλεσμα τυχαίων συγκυριών ή αναγκαιότητας, αλλά είναι προορισμένος από τον Δημιουργό ως εφαλτήριο σωτηρίας. Ο δε άνθρωπος έχει, ή τουλάχιστον οφείλει να έχει, ρόλο ρυθμιστικό μέσα στην δημιουργία, ως κορωνίδα αυτής. Συχνά ωστόσο λησμονεί την σχέση του με τον Θεό και την θέση του μέσα στην κτίση και αυτονομείται, οδηγούμενος σε εξουσιαστικές και καταδυναστευτικές αντιλήψεις και συμπεριφορές, τόσο προς τους συνανθρώπους του, όσο και προς το περιβάλλον.

Οι Άγιοι της Ορθοδόξου Εκκλησίας έχοντας εκπληρώσει τον σκοπό της υπάρξεώς τους ως ανθρώπων και μετέχοντες στην θεία δόξα, μάς δείχνουν και μάς διδάσκουν το καθαυτό οικολογικό φρόνημα. Έτσι, ο Όσιος Ισαάκ ο Σύρος την ελεήμονα καρδία όριζε ως «καύση καρδίας υπέρ πάσης της κτίσεως, υπέρ των ανθρώπων και των ορνέων και των ζώων και των δαιμόνων, και υπέρ παντός κτίσματος», ο δε Πατροκοσμάς προέλεγε ότι «οι άνθρωποι θα μείνουν πτωχοί, γιατί δεν θα 'χουν αγάπη στα δέντρα».

Επομένως, το οικολογικό πρόβλημα είναι κατά βάσιν πνευματικό με τεράστιες ηθικές διαστάσεις. Χωρίς την απαλλαγή του ανθρώπου από τον εγωκεντρισμό και τον ευδαιμονισμό του, χωρίς την ασκητική θεώρηση της δημιουργίας και την ορθολογική-συνετή χρήση των υλικών αγαθών και του πλούτου, το οικολογικό πρόβλημα αντί να περιορίζεται, θα εξαπλώνεται. Γι' αυτό και η βασική πρόκληση

της σημερινής ημέρας προς όλους είναι η μετάνοια, η επιστροφή προς τον Θεό – Δημιουργό και ο επαναπροσδιορισμός μας μέσα στην προοπτική του θεϊκού σχεδίου για την κτίση και το περιβάλλον.
Μετά πατρικών ευχών και αγάπης